

Tá arbeiði var til allar hendur, hoyrði tú ofta fólk siga: Bara eg hevði havt stundir at gjørt hetta og hatta, sum hugur mín stendur til, men stundir eru ikki til annað enn arbeiði.

Onnur hildu, at lívið ikki bert var arbeiði, og at tað hevði verið lagámanni at fingið møguleika at hugsað og gjørt okkurt annað, enn bert at vera trælubundin av arbeiði dag út og dag inn.

I dag eru umstøðurnar hjá stórum parti av borgarunum, at tey eru vorðin arbeiðsleys.

Roynt hevur verið at bøtt um umstøðurnar hjá arbeiðsleysum, men undirtøkan hevur ikki verið stór.

Tiltakið í m.a. gamla Meiarínum hevur víst, at tað eru nøkur sum skipa fyri, men at fá taka undir við hesum.

Tilboðini víkja ov nógv frá

Hinvegin, so var áhugin hjá arbeiðsleysum at luta á telduskeið á Handilsskúlanum herfyri so stórir, at ikki øll, sum høvdu meldað seg til, sluppu upp í part.

Sosialurin hevur spurt Eyðun Joensen, sálarfrøðing, hví tey arbeiðsleysu ikki tíma at velja ella taka undir við øðrum tiltøkum?

-Tað er ivaleyst tí, at tilboðini víkja ov nógv frá tí, sum tey hava mist - nevniliga at luta á eina framleiðslu, sum gevur tí einstaka fatan av, at hann er týðningarmikil fyri samfelagið.

- Vit fara til arbeiðis hvønn dag, har vit leggja okkara persónligu orku og evni í tað vit útinna og at tað hevur týðning fyri samfelagið.

Vinnuleys ella arbeiðsleys kundu skammast yvir sína støðu, og hava lyndi til at krøgva seg burtur. Tað er spell. Tey hava ikki fingið sekkin, men eru bert óheppin at hava mist arbeiðið.

- Eg veit um bygdin, ið eru serliga hart raktar av arbeiðsloysi. Har sigst, at bygdin er sum manntóm og lívleys, fólk eru ikki at síggja í gøtum.

Reypaðu undir húsaveggjunum

- Fara vit bara aftur til fimti- og sekstírin, so var tað ein náttúrligur liður í arbeiðslivinum, at menn vóru burtur um summarið, eitt nú til lands í Grønlandi.

- Teir komu heim aftur um heystið og høvdu tað stundir at standa undir húsaveggjunum og práta.

- Teir stóðu kanska eisini og reypaðu um eitthvørt, sum teir høvdu avrikað í fiskiskapi ella aðrastaðni, har teir arbeiddu. Teir høvdu sítt náttúrliga pláss í samfelagnum, tí teir vóru

Hví støðast tey arbeiðsleyu ikki á Meiarínum:

Skulu ikki góðtaka arbeiðsloysi

Tey arbeiðsleysu, sum eru so meint rakt av arbeiðsloysinum, hava ikki fingið sekkin. Tey hava bert verið óheppin at vera vald frá í kappingini um arbeiðsplássini, sigur Eyðun Joensen, sálarfrøðingur m.a.

bert í arbeiði ein part av árinum.

- Nú er tann tíðin burtur. Sigga vit ein persón standa á Káta Horninum og práta í arbeiðstíð, so hugsa vit beinanvegin - hann er arbeiðsleysur. Tann týðning hevur hetta fingið í okkara tíð.

- Hvat skulu vit gera fyri at tey arbeiðsleysu skulu kenna seg betur millum onnur?

- Einasta gongda leið er at loysa trupulleikarnar frá grundini.

Ikki góðtaka arbeiðsloysi

- Fyrsta punkt á skránni er, at vit ikki politiskt góðtaka ávíst arbeiðsloysi sum varandi loysn, sum eitt nú verður gjørt í EF, har sagt verður, at eitt ávíst arbeiðsloysi má vera.

- Vit mugu skunda undir og prioritera, at arbeiði er til allar arbeiðsforar hendur.

- Útliti til arbeiði eru ikki ov bjørt. Hvussu kunnu vit síðani bert tosa um "arbeiði til allar hendur"?

- Júst tí er tað neyðugt við bráðfingis tiltøkum, t.d. at vit skiftast um tað arbeiðið ið er, istaðin at nøkur okkara eru um at hokna undir arbeiðsbyrðuni, og -gjalda mestpartin í skatti m.a. til tey ið einki hava at gera.

Tað var skeivt at seta lønina niður. Heldur áttu vit at fingið t.d. 30 tímar arbeiðsleysis í hesum tíðum, meðan illa stendur til. Hetta skuldi verið gjørt bæði á sjógv og landi, so øll fólk finga arbeiðsmøguleikar. Tað krevur so samstundis fleiri aðrar atgerðir, so sum skattalættan m.a. vegna minkandi útreiðslur til arbeiðsleysis v.m..

- Hví gerast tey arbeiðsleysu dovin og líkasæl?

Tíverri er tað nakað, sum týður uppá, at so er - og tað er álvarsligt. Dømi eru um tvínni flakavirki, sum hava søkt eftir fólk, og ikki hava fingið nógv.

Fyri so vítt eru eisini komin tilboð úr Noregi og

Íslandi, og tað hevur heldur ikki eydnast at fingið fólk.

- Fólk eru ógvuliga staðbundin, og tað kann vera ein orsök til, at tey ikki taka av slíkum tilboðum. Tað átti kortini at verið ein avbjóðing fyri ungum fólki at roynt hetta, istaðin at gingið fyri einki.

- Fara vit aftur í fimti- og sekstírin, so fóru fólk í hópatali til Ísland og Grønland at arbeiða - eisini hjún, tí einki var at gera her.

Hava bert neyðina felags

Tað týður uppá, at langtíðar arbeiðsloysi skapar vinnuleysi, og at fólk aftra seg í at fara í vinnu aftur.

- Hinvegin, so siga nógv fólk, sum hava gingið arbeiðsleysis, at tey hava nógv minni pening eftir í lønarposanum, tá alt er góðið.

- Hvat kann vera orsøkin til at fólk ikki støðast á gamla Meiarínum?

- Tað kann hugsast, at tey arbeiðsleysu á Meiarínum kenna felags sko.m.m. Tey hava bert tað felags, at tey eru arbeiðsleys. Øll hava tey mist sambandið við arbeiðspláss og tey fólk, sum tey sosialt kendu seg sum ein partur av. Tí er lættari at krøgva seg heima við hús.

- Tað, at arbeiðsleysi ikki støðast á Meiarínum er eisini, at har eru tey bert felags um eitt - og tað er neyðina og sorgarleikin ikki vera til nytta í samfelagnum.

- Hesa støðu kunnu vit bert sleppa undan við at skiftast um tað arbeiðið, ið er til taks í løtuni. Vit mugu øll hava rætt til at vera ein partur av samfelagskipanini á jøvnum fæti við hinum borgarum - og ikki sum nú, tá vit skilja sundur millum arbeiðsbólkar og arbeiðsloysisbólkar, sigur Eyðun Joensen.

Dagny

Til BLAÐSØLURNAR

sosialurin aftur ÚTSELDUR?

Boðið so beinanvegin frá á tlf. 11820.

Uttanfyrir vanl. arbeiðstíð upplýsir telefonsvaranin hvar ringjast skal fyri at fáa fleiri bløð.

Tíðindablaðið **SOSIALURIN**